

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3To/10/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2213010054
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Šramelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2213010054.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Šramelovej a sudcov JUDr. Janky Klčovej a JUDr. Kataríny Stanislavskej, v trestnej veci proti obžalovanému V. B. pre zločin vydierania spolupáchatelstvom podľa § 189 odsek 1, odsek 2 písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písm. c/ Trestného zákona, o odvolaní okresného prokurátora a obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 07.10.2015, sp. zn. 1T/13/2013, na verejnom zasadnutí konanom dňa 05.04.2016 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolania okresného prokurátora a obžalovaného V. B., nar. XX.XX.XXXX, z a m i e t a j ú.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súdu prvého stupňa bol obžalovaný uznaný vinným zo spáchania zločinu vydierania spolupáchatelstvom podľa § 189 odsek 1, odsek 2 písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písm. c/ Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že
1/ v presne nezistených dňoch začiatkom mesiaca december 2010 v Z. O., okres Dunajská Streda, v rodinnom dome č. XXX po vzájomnej dohode sa slovne vyhrážali poškodenej U. B., s ktorou žili v spoločnej domácnosti, tak, že jej uviedli, že ak nebude splácať úver svojho švagra, tak bude musieť prepísať svoj vlastnícky podiel rodinného domu na nich a ak s tým nebude súhlasiť, tak jej priložia k hlave zbraň a tak ju nakoniec k tomu prinútiť, pričom sa jej vyhrážali slovami : „Zabijem Ťa, aj keď si to odsedím aspoň budem mať od Teba pokoj“, pričom v dôsledku uvedeného konania mala strach o svoj život a zdravie,

2/ v presne nezistenom čase dňa 14. decembra 2010 až 15. decembra 2010 v Z. O., okres Dunajská Streda, v rodinnom dome č. XXX po vzájomnej dohode nútili poškodenú U. B., s ktorou žili v spoločnej domácnosti, uznať existujúci dlh voči svokre, čo poškodená odmietla podpísať, na čo ju obvinený V. B., jej švagor, fyzicky napadol tak, že ju viackrát udrel do chrbta, uviedol jej, že ju vystrčí z okna na poschodí rodinného domu, pričom obvinená Z. B. bola prítomná, napriek tomu uznanie dlhu nepodpísala, pričom na druhý deň bola opätovne nútená k podpisu, tak, že jej obvinený priložil k hlave zbraň, a keď to odmietla, obvinený V. B. ju fyzicky napadol, chytil ju pod krk, bránila sa, následne ju hodil do sprchy a pustil na ňu studenú vodu, pričom v dôsledku uvedeného konania mala strach o svoj život a zdravie. Za to mu bol uložený podľa § 189 odsek 2 Trestného zákona pri použití § 39 odsek 1 Trestného zákona trest odňatia slobody v trvaní 3 roky.

Podľa § 49 odsek 1 písm. a/ Trestného zákona mu bol výkon trestu odňatia slobody podmienčne odložený na skúšobnú dobu podľa § 51 odsek 1 Trestného zákona s probačným dohľadom 2 roky.

Podľa § 51 odsek 4 písm. a/ Trestného zákona bola obžalovanému uložená povinnosť nepriblížiť sa k poškodenej U. B. na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov a nezdržiavať sa v blízkosti obydla poškodenej. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie prokurátor čo do výroku o treste a obžalovaný proti všetkým výrokom napadnutého rozsudku.

Prokurátor sa odvolaním domáhal zrušenia napadnutého rozsudku a uloženia trestu odňatia slobody na dolnej hranici trestnej sadzby bez použitia ustanovenia § 39 odsek 1 Trestného zákona.

V písomných dôvodoch odvolania poukázal na to, že súd I. stupňa aplikáciu ustanovenia § 39 odsek 1 Trestného zákona použil a odôvodnil v rozpore so zákonom, nakoľko v zmysle ustanovenia § 39 odsek 1 Trestného zákona, ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatel'a má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatel'ovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom.

Výnimočnosť použitia inštitútu mimoriadneho zníženia trestu vyplýva už zo samotného názvu tohto ustanovenia. Nejde teda o pravidelný postup súdu a tiež preto jeho použitie nemôže sa odôvodniť len bežne sa vyskytujúcimi skutočnosťami. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR za pomery páchatel'a odôvodňujúce zníženie trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby je možné považovať jeho vážnu chorobu, pri ktorej by výkon trestu odňatia slobody bol pre páchatel'a zvlášť obťažný, alebo by mal pre neho zvlášť nepriaznivé následky. Rovnako tak za pomery páchatel'a odôvodňujúce vyššie uvedený postup treba považovať stav, kedy sa páchatel' stará o osoby, ktoré sú na ňom závislé svojou výživou alebo výchovou. Prítom zákon nevyžaduje, aby v týchto prípadoch išlo o povinnosť páchatel'a vyplývajúcu zo zákona. Môže ísť tiež o povinnosť vyplývajúcu z morálnych zásad spoločnosti.

V tomto smere Najvyšší súd SR konštatuje (R 10/2011), že okolnosti prípadu alebo pomery páchatel'a môžu odôvodniť aplikáciu inštitútu mimoriadneho zníženia trestu len za predpokladu, že použitie zákonom stanovenej trestnej sadzby odňatia slobody by bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a že na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania. Všetky tri podmienky sú ustanovené kumulatívne a preto musia byť splnené zároveň. V danom prípade nebolo namieste aplikovať ustanovenie § 39 odsek 1 Trestného zákona.

Obžalovaný sa odvolaním domáhal zrušenia napadnutého rozsudku a následného oslobodenia spod obžaloby. V písomných dôvodoch odvolania prostredníctvom obhajcu poukázal na to, že už v rámci prípravného konania ako aj na hlavných pojednaniach popieral spáchanie trestného činu, pričom podrobne rozviedol, ako došlo ku konfliktu medzi ním, jeho matkou na jednej strane a poškodenou U. B. na strane druhej. Popísal zdravotné ťažkosti poškodenej, taktiež jej popôrodné ťažkosti, jej psychický stav, pre ktorý bola v konečnom dôsledku aj hospitalizovaná, ako aj jej porozvodové ťažkosti. V žiadnom prípade sa jej nikdy nevyhrážal zabitím, žiadnu strelnú zbraň nevlastnil ani nemal v držbe. Poukázal na to, že jeho obranu v uvedenom smere potvrdil aj ošetrojúci lekár MUDr. Q. a tiež znalci sa vyjadrili, že poškodená určité dôležité skutočnosti mohla pod vplyvom zložitých rodinných pomerov situačne skresľovať a situačne interpretovať.

Zástupkyňa krajského prokurátora navrhla odvolaniu okresného prokurátora vyhovieť a odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietnuť.

Podľa § 317 odsek 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 odsek 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 odsek 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 odsek 1.

V prvom rade je potrebné uviesť, že krajský súd sa vecou už zaoberal a rozhodnutím sp. zn. 3To/116/2014, zo dňa 13.11.2014 podľa § 321 odsek 1 písm. d/ Trestného poriadku zrušil rozsudok súdu I. stupňa zo dňa 12.05.2014, pričom konštatoval vierohodnosť výpovede poškodenej U. B. a k vzájomným vzťahom medzi poškodenou a obžalovanými (na strane obžalovaného V. B. bola aj obžalovaná Z. B., matka V. B.) uviedol, že nehnuteľnosť, kde bývali, nadobudli do podielového vlastníctva obžalovaný V. B. a poškodená U. B.. Do domu sa nasťahovali v auguste roku 2007. Obžalovaný V. B. na základe zmluvy zo dňa 16.07.2008 získal úver v hodnote milión korún, pričom úver bol založený rodinným domom spoluvlastníkov obžalovaného V. B. a U. B.. V tom čase bola obžalovaná Z. B. poberateľkou starobného dôchodku a to od 28.11.1999 a vdovského dôchodku od 06.04.2006, obžalovaný V. B. bol samostatne zárobkovo činnou osobou, podľa výpisu zo živnostenského registra od 01.01.2005 do 05.11.2007 a poškodená bola zárobkovo činnou osobou do času ďalšej materskej dovolenky, kedy poberala nemocenské dávky a následne dávky v materstve. Manžel poškodenej Y. B. bol zamestnancom od 29.09.2009 do 30.09.2010, pracovný pomer s ním bol ukončený pre alkoholizmus a agresívne správanie. Pre nesplácanie úveru zo strany obžalovaného V. B. V. W. W. odstúpila dňa 14.09.2011 od zmluvy. Nehnuteľnosť v podielovom vlastníctve obžalovaného V. B. a poškodenej U. B. sa dostala do exekúcie a dom bol následne odpredaný.

Krajský súd sa podrobne zaoberal aj rozsudkami v civilnom konaní a bolo potrebné oboznámiť spisový materiál Okresného súdu Dunajská Streda sp.zn. 9C/132/2011, nakoľko v kontexte zistených skutočností krajský súd dospel k záveru, že vina obžalovaných na základe obžaloby preukázaná bola.

K ďalšiemu zrušeniu rozsudku súdu I. stupňa zo dňa 23.02.2015 uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 3To/78/2015, zo dňa 21.07.2015 došlo z procesných dôvodov.

Následne súd I. stupňa vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, zistil správne skutočný stav vecí, konanie obžalovaného posúdil v súlade so zákonom, pričom postupoval v súlade s právnym názorom krajského súdu.

Trestné stíhanie ohľadne obžalovanej Z. B. bolo uznesením Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 1T/13/2013, zo dňa 07.10.2015, právoplatným dňa 07.10.2015 zastavené z dôvodu ustanovenia § 9 odsek 1 písm. d/ Trestného poriadku, nakoľko obžalovaná dňa XX.XX.XXXX zomrela.

Z obsahu spisového materiálu je teda zrejmé, že v dome, kde žila poškodená s manželom a tiež Z. B. a obžalovaný V. B., mali finančné problémy, stále sa hádali, obžalovaný V. B. mal úver z V. W. W., kde on bol dlžníkom a poškodená záložcom, úver mal splácať len obžalovaný V. B., ale on však od nej vyžadoval, aby platila každý mesiac polovicu splátky úveru. Spočiatku polovicu splátky aj platila ale potom už nemala peniaze, lebo bola na materskej dovolenke a prestala polovicu splátky platiť. Jej manžel bol v tej dobe nezamestnaný, stupňovalo sa medzi nimi napätie, pričom obžalovaný spolu s Z. B. poškodenú nútili úver za obžalovaného splácať, s tým, že ak ho nebude splácať, bude musieť prepísať svoj vlastnícky podiel rodinného domu na nich a ak s tým nebude súhlasiť, vyhrážali sa jej, že jej priložia k hlave zbraň a tak ju nakoniec k tomu donútili. Následne ju tiež nútili uznať existujúci dlh voči Z. B., čo poškodená odmietla, v dôsledku čoho ju obžalovaný fyzicky napadol, viackrát ju udral do chrbta, uviedol jej, že ju vystrčí z okna na poschodí rodinného domu, neskôr bola opäť nútená k podpisu vyhrážkou, že jej obžalovaný priloží zbraň k hlave a následne ju aj fyzicky napadol, potom hodil do sprchy a pustil na ňu studenú vodu.

Obžalovaný sa teda so svojou matkou dopustil konania tak ako bolo ustálené v skutkových vetách napadnutého rozsudku.

Je pravdou, že poškodená bola hospitalizovaná na psychiatrii, tak ako uvádza obžalovaný, v tomto čase boli deti zverené do starostlivosti otca Y. B., pričom sa však v ďalšom konaní preukázalo, že aj hospitalizácia poškodenej na psychiatrii bola dôsledkom konania zo strany obžalovaného a jeho matky, následne v konaní 9C/132/2011 bolo manželstvo poškodenej a Y. B. rozvedené, pričom deti boli zverené do starostlivosti poškodenej, ktorá po odchode z domu obžalovaného býva u svojho otca, o deti sa riadne stará, postupne sa upokojila.

Konanie obžalovaného preto súd I. stupňa správne právne kvalifikoval ako zločin vydierania spolupáchatelstvom podľa § 189 odsek 1, odsek 2 písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písm. c/ Trestného zákona.

K odvolaniu prokurátora Okresnej prokuratúry Dunajská Streda ohľadne uloženého trestu súdom I. stupňa je potrebné uviesť, že ku konaniu zo strany obžalovaného voči poškodenej došlo už v roku 2010. Použitie ustanovenia § 39 odsek 1 Trestného zákona je možné vtedy, ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatel'a má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej Trestným zákonom bolo pre páchatel'a neprímerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania.

Okolnosťami prípadu sú všetky skutočnosti, ktoré majú vplyv na posúdenie povahy, charakteru a závažnosti trestného činu, vrátane možnosti nápravy páchatel'a. Pomery páchatel'a sa týkajú jeho osobnostného hodnotenia. Ide teda o okolnosti, ktoré charakterizujú osobu páchatel'a ako objekt trestu, a tiež o okolnosti, pre ktoré je rovnaký trest pre rôznych páchatel'ov rôzne citeľný. V podstate sa hodnotia rodinné a osobné pomery, ktoré existujú až v čase rozhodovania o treste (napríklad majetkové pomery páchatel'a, jeho zdravotný stav a zdravotný stav jeho rodiny, starostlivosť o početnú rodinu a podobne). Okolnosti prípadu alebo pomery páchatel'a môžu odôvodniť aplikáciu § 39 len za predpokladu, že použitie zákonom ustanovenej trestnej sadzby odňatia slobody, by bolo pre páchatel'a neprímerane prísne a že účel trestu možno dosiahnuť aj trestom kratšieho trvania.

Pri zločine vydierania podľa § 189 odsek 2 Trestného zákona je trestná sadzba 4 až 10 rokov. Aj podľa názoru krajského súdu vzhľadom na pomery páchatel'a prichádza do úvahy uloženie podmienčného trestu, nakoľko uloženie nepodmienčného trestu odňatia slobody aj na dolnej hranici trestnej sadzby by bolo pre obžalovaného neprímerane prísne. Potrebné je prihliadnuť aj na čas, ktorý uplynul od spáchania skutkov, pričom sa zmenili rodinné pomery obžalovaného, manželstvo brata obžalovaného a poškodenej bolo rozvedené, poškodená sa odsťahovala mimo obce Z. O., rodinný dom, v ktorom spoločne žili, bol v rámci exekúcie predaný, matka obžalovaného zomrela a obžalovaný sa taktiež odsťahoval z obce Z. O.. Je teda zrejmé, že zanikol dôvod pre vzájomné konflikty medzi obžalovaným a poškodenou preto podľa názoru krajského súdu k prevýchove obžalovaného postačí uložený trest odňatia slobody v trvaní 3 roky s podmienčným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 2 roky, zároveň s probačným dohľadom a

uloženou povinnosťou v zmysle ustanovenia § 51 odsek 4 písm. a/ Trestného zákona. Krajský súd je teda toho názoru, že použitie ustanovenia § 39 odsek 1 Trestného zákona bolo dôvodné. Nakoľko krajský súd teda nevzhliadal dôvod pre zmenu alebo zrušenie napadnutého rozsudku, odvolania prokurátora Okresnej prokuratúry Dunajská Streda ako aj obžalovaného ako nedôvodné zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.